Pokus o schválení dobrovolné smrti. Část ANO a Pirátů chystá nový zákon

- CZ24 News | 25. října 2019

Dočkají se Češi legální dobrovolné smrti, nebo zůstane eutanazie odmítaným řešením umírajících? Touto otázkou se budou znovu zabývat zákonodárci, kteří v minulosti legalizaci eutanazie vždy odmítli. Nový návrh připravuje část poslanců z hnutí ANO a Pirátů a hotový bude na jaře příštího roku. Proti dobrovolné smrti se staví například Česká lékařské komora či provozovatelé hospiců. Zastánci návrhu se pak zaštiťují nedávnými průzkumy, podle kterých se k eutanazii staví kladně většina společnosti i lékařů a sester.

Současný návrh připravuje část poslanců hnutí ANO v čele s lékaři Věrou Procházkovou a Milanem Brázdilem. Prakticky ihned se na téma dobrovolné smrti rozjela diskuze, která má své zastánce i kritiky. Ve sněmovně se tak nedávno uskutečnily dva semináře, které přinesly argumenty pro i proti návrhu. Podle podporovatelů je eutanazie krokem, jak ukončit život lidem, kteří jsou v terminální fázi nemoci a není žádná naděje na zlepšení jejich stavu.

„Pro mě je důležitá svoboda volby. I člověk v závěru smrtelné nemoci by měl mít svobodu volby o konci svého života a společnost by měla jeho vůli respektovat. Zásadní je pro mě, že žádný lékař nebude mít povinnost eutanazii provádět a pacient může učinit svou žádost pouze na základě všech informací o možnostech v terminálním stádiu nemoci," řekl pirátský poslanec Lukáš Bartoň, který návrh spolu s Procházkovou připravuje.

Podle něj by pacient nesměl být při svém rozhodování pod finančním tlakem a měla by jít o jednu z možností. „Musí to být čistě svobodné rozhodnutí pacienta a zákon musí mít pojistky proti zneužití," řekl Lukáš Bartoň. Pro legalizaci eutanazie hovoří i nedávné průzkumy. Podle agentury CVVM z června letošního roku je zřejmé, že s legalizací eutanazie souhlasí 66 procent lidí. Z toho 25 procent uvedlo slovo rozhodně a 42 procent pak slovo spíše. Odpůrců pak bylo 23 procent. Podle průzkumu České lékařské komory pak s eutanazií souhlasí na 55 procent oslovených lékařů a skoro 70 procent sester.

Komora pak ale s návrhem rezolutně nesouhlasí. „Považujeme to za opakující se evergreen. Někteří politici bez témat se tím snaží pouze zviditelnit. Spíše je to odvádění pozornosti od příčiny. Když někdo volá po eutanazii, tak většinou z pocitu toho, že něco nefunguje. Jako příklad můžeme uvést podfinancované obory u hospiců a následných péčí. Nemáme ani všude zavedená centra bolesti," řekl pro Echo24 lékař a tiskový mluvčí komory Michal Sojka.

Podle něj se diskuze poprvé vytáhla už před skoro sedmnácti lety, kdy došlo k zavedení eutanazie v Nizozemsku. „Když jsme se k tomuto tématu dostali poprvé v roce 2002, tak psychiatr a etik Petr Příhoda varoval před šikmou plochou, která se z toho stane. Ve chvíli, kdy prolomíte tuto hranici, tak se už budou pouze měnit parametry. Příkladem je Nizozemsko, kde se zavedla eutanazie pro dospělé. Neustále se posouvá a v současné době je dostupná i pro děti. Od té doby počet úmrtí rapidně stoupá," řekl Michal Sojka. „Eutanazie je velmi často problém zdravých lidí. Většinou ti, kteří jsou nemocní, začnou bojovat a chtějí žít dál," dodal.

Podle dat z roku 2017 postoupilo eutanazii na 6585 lidí a představuje 4 procenta všech úmrtí. Drtivá většina byla pro pacienty v konečné fázi rakoviny, s roztroušenou sklerózou nebo neurologickým

onemocněním.

Odmítavě se k dalšímu pokusu staví i Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče. „Základní funkcí hospiců je poskytovat takovou zdravotní i další péči, aby pacient mohl dožít v důstojném prostředí bez zbytečného strádání fyzického i nefyzického, a to až do přirozené smrti. Péči zajišťuje tým vysoce kvalifikovaných lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků, psychologů, duchovních a dobrovolníků 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Všem pracovníkům hospiců jde především o kvalitu a důstojnost života pacienta s těžkou nemocí, nikoli o násilné zkracování života," uvedla asociace v prohlášení.

Kritický je k návrhu i ministr zdravotnictví Adam Vojtěch, podle kterého existuje ve světě málo zkušeností. „Primárně je důležité u nás rozvíjet kvalitní paliativní péči. A to děláme. Dotačními programy podporujeme paliativu v nemocnicích i mobilní hospicové týmy. Dnes je také možné využít institut dříve vysloveného přání, což znamená, že umírající pacient vysloví přání, aby ho lékaři odpojili od přístrojů a neresuscitovali. V novele zákona o zdravotních službách ho chceme ještě zpřesnit," uvedl v prohlášení pro Echo24 Adam Vojtěch.

Eutanazie je zatím legalizována v Belgii, Nizozemsku, Lucembursku, Kanadě a některých státech v USA. Ve Švýcarsku je pak zákonem povolená asistovaná sebevražda pod dohledem lékaře.